

Pædagogiske læreplaner i børnehaven Mellegård

Børnehaven Mellegård, Dus med Naturen,
Grindsted skole
Hammervej 88, Grindsted
9310 Vodskov
Tlf. 98 28 61 49

Hvad kan man læse om i børnehavens pædagogiske læreplaner

Læreplanen indeholder følgende:

- Lovgrundlaget for læreplanen.
- Vores definition af børnehavens overordnede formål.
- Læring og læringsprocesser.
- De 6 temaer.
- Social inklusion - børn med særlige behov.

Bilag 1. Beskrivelse af læringsprocesser gennem matrix

Bilag 2. Dokumentation og evalueringsmodeller

Bilag 3. Evaluering af de pædagogiske læreplaner maj 2008

Som læser skal man forstå at læreplanen aldrig bliver færdig. Læring er en fortsat proces (a never ending story).

I foråret 2008 gennemførte vi en evaluering af de pædagogiske læreplaner. Dele af evalueringen er implementeret og dele af evalueringen kan læses som sidste del af læreplanen.

Definition af børnehavens overordnede formål

Samfundet af i dag kan karakteriseres ved mange værdier – ”de store paraplyer er slået ned”. Det betyder at der ikke findes én men flere sandheder. Der sker en individualisering på bekostning af de store fællesskaber. Der er stor deling af og tilgang til viden og høj forandringshastighed.

Familien er kendetegnet ved at begge forældre arbejder mange timer uden for hjemmet, og børnene opholder sig mange timer i institution. Barndommens gade er rykket ind i daginstitutionen. Familien har et forholdsvist lille netværk.

For os er børnehavens overordnede formål dermed:

- At give børnene livskundskaber til at kunne mestre eget liv.
- At være kultur- og dannelseskabende.
- At give børnene mulighed for at deltage i og være medlem af et fællesskab.
- At give rådgivning og sparring til forældrene gennem samtaler, dagens smalltalk, pjecer og anden skriftlig information samt forældremøder
- At være med til at præge vores eget lokalsamfund ved at være en synlig institution.
- At forholde sig til og aktivt deltagende i forandringsprocesserne, hvad enten det foregår gennem netværk og samarbejde med andre institutioner og instanser eller i forvaltningen.

<p><u>Læring og læringsprocesser</u></p> <p><i>Hvad er læring</i></p> <p><i>Hvordan lærer man</i></p> <p><i>Læringsprocessen er indlejret i</i></p> <p><i>Nærmeste udviklingszone</i></p> <p><i>Pædagogens opgave</i></p>	<p>Ordet læring kan henvise til <i>resultaterne</i>; det der er lært (<i>relativ varig adfærdsændring som et resultat af erfaring og øvelse; ordbogen</i>). Men læring inddrager såvel psykiske processer som en social demission.</p> <p>Det er vores opfattelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børnene lærer gennem egen aktiv deltagelse og i et praksisfællesskab med andre. • At man lærer med hinanden (man gør sammen) og af hinanden (man ser på de andre). • Barnet lærer ud fra tidligere erfaringer og ud fra det som giver mening for barnet. Kun det, der gør en forskel, sætter gang i læringen. Læring foregår i en omverden og relationelt. <p>Vi har ikke selvstændige rum til og tidspunkter for læring men læringsprocesserne er indlejret i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hverdagslivet i børnehaven • Legen • Planlagte og strukturerede aktiviteter. <p>Vi tilrettelægger læreprocesserne således, at de tager udgangspunkt i det enkelte barns forudsætninger (differentieret læring) og i forhold til princippet om "nærmeste udviklingszone".</p> <p>Mødet med barnet sker i en anerkendende og ressourceorienteret relation. Det vil sige, at læringen er bygget barnets ressourcer frem for fejl og mangler.</p> <p>Pædagogens opgave er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At gå foran barnet (viser barnet hvordan det kommer fra A til B). • At gå ved siden af barnet (støtter barnet men med udgangspunkt i barnets egne initiativer; guider) • Eller at gå bag ved barnet (følger op på det barnet gør; sikkerhedsnet).
--	---

<p>Tema 1: <u>Barnets alsidige personlighedsudvikling</u></p> <p><i>Den samfundsmæssige kontekst – videns samfundet</i></p> <p><i>Den alsidige personlighedsudvikling</i></p>	<p>I vores videns samfund er menneskets fortsatte læring og udvikling det helt centrale – vores samfunds ressource.</p> <p>Ved udarbejdelse af læreplanerne må vi forholde os til en idé om fremtiden. Vi må nødvendigvis stille os selv spørgsmålet: Hvad er det barnet skal kunne, for at kunne mestre at skabe "det gode liv". Er der nogen særlige nyttige kvalifikationer og færdigheder, som vi i fremtiden får særlig meget brug for, og som vi derfor skal lægge stor vægt på lige fra barnet går i børnehaven? Er der områder i barnets udvikling, vi skal opkvalificere, og andre områder i barnets udvikling, vi skal nedtone?</p> <p>Man vil ikke kunne få et éntydigt svar, hvis man beder en fremtidsforsker om at give en beskrivelse af vores fremtidige samfund om eksempelvis 25 år, og i den sammenhæng give et bud på, hvad der vil være godt at kunne, og om der vil være behov for nogle specifikke kvalifikationer og kompetencer. Samfundet forandrer sig med så stor hast, og fremtiden er så svær at forudsige, at man med god ret vil kunne sige – at børnene skal kunne så meget som muligt på både det personlige, det sociale og det faglige plan.</p> <p>Det vil sige, at børnehaven skal være rammen om <i>den alsidige personlighedsudvikling</i>.</p> <p>Det centrale er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At støtte barnet i at udvikle en stærk personlighed med en høj grad af selvværd og selvtillid. • At barnet oplever sig selv som et værdifuldt medlem af fællesskabet samt opnår en forståelse for fællesskabet som værdifuldt • At barnet får mulighed for og støtte i at udvikle alsidige færdigheder og kompetencer for derigennem at udvide barnets handlemuligheder, frem for at begrænse dem. <p>Målet med læreplanen er at skabe mangfoldighed frem for ensretning.</p> <p>De øvrige temaer i læreplanen: Den sociale kompetence, sprog, krop og bevægelse, naturen og naturfænomener og kulturelle udtryksformer og værdier er temaer, der samlet set retter sig mod barnets alsidige personligheds udvikling.</p>
---	---

<p>Tema 2: Sociale kompetencer</p> <p><i>Den samfundsmæssige kontekst – det individuelle og det fælles</i></p> <p><i>De overordnede mål</i></p> <p><i>De konkrete mål</i></p>	<p>Mennesket fødes som et socialt væsen, og det at være medlem af og kunne agere i et socialt fællesskab er af stor betydning for alle mennesker.</p> <p>Den samfundsmæssige udvikling går i retning af det individuelle og værtdipluralistiske, hvor man som individ selv vælger, det der er værdifuldt og rigtigt for ens valg af "det gode liv". Der er ikke noget der er givet på forhånd. Som barn er man født ind i familien, men udover familien er barnet ikke nødvendigvis medlem af givet fællesskab.</p> <p>Det individ orienteret og værtdipluralistiske har således erstattet et samfundsmønster, der var kendetegnet ved de store fællesskaber: Det religiøse, fagforeningen, "borgerskabet", "livet på landet", etc. Fællesskaber der på forhånd definerede normer og værdier og sandhed – ikke sandhed, og som man som familie eller individ på forhånd var en del af.</p> <p>Som institution er det vigtigt at kende familiernes grundvilkår i dagens samfund. Hver familie kommer til institutionen med deres egne normer og værdier og forventninger til at få opfyldt netop deres behov; hver enkelt familie skal skabe sociale netværk og hver enkelt familie skal selv skabe mening og retning for deres valg af "det gode liv" for familien og dermed også "det gode liv" for deres børn.</p> <p>De overordnede mål er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene lærer at indgå og deltage i og dermed opleve sig som en del af det sociale fællesskab både i forhold til enkelte børn (venner), mindre grupper af børn samt det store fællesskab i børnehaven. ○ At børnene skaber og udvikler identitet gennem deltagelse i et forpligtende fællesskab, <p>og de konkrete mål er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene lærer at skabe og vedligeholde relationer til de andre børn. ○ At børnene oplever at være i forskellige positioner i det sociale fællesskab. ○ At børnene lærer at aflæse omgivelserne og anvende hensigtsmæssig kommunikation (det værdisættende i sprogets anvendelse). ○ At børnene lære at forstå; lære at begribe andre mennesker. ○ At børnene lærer at lytte. ○ At børnene lærer at samarbejde.
---	---

<p>Hvordan nås målene</p>	<ul style="list-style-type: none">○ At børnene lærer at tage hensyn til andre○ At børnene begyndende lærer at reflektere over egne handlinger, og den betydning handlingerne har for andre.○ At børnene lærer at respektere andre○ At børnene lærer at indgå i et fællesskab, hvor der er fælles værdier og normer.○ At børnene lærer at sige fra og til.○ At børnene lærer at løse konflikter på en hensigtsmæssig måde.○ At børnene lærer at deltage i planlagte aktiviteter. <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Ved at der i børnehaven bliver dannet fællesskaber, som børnene lærer at indgå i og er en del af, og som fungerer som "øvebane" for barnets sociale udvikling.○ Ved at barnet får mulighed for og støttes i at afprøve forskellige positioner i det sociale fællesskab.○ Ved at barnet lærer at forstå og agere i den fælles kultur (værdier, normer og regler).○ Ved at de voksne italesætter, hvad der sker – anerkendende og medreflekterende.○ Ved at de voksne støtter barnet; "viser vejen"; "tager barnet ved hånden".○ Ved at der bliver stillet differentierede krav og forventninger til det enkelte barn. <p>Som voksne er man rollemodeller og kulturskabere og skal derfor være opmærksom på kommunikation, samværsformer og samarbejdet i børnehaven.</p> <p>Forældre og børn er gennem deres samarbejde rollemodeller for børnene.</p> <p>Børnene gør ikke som vi siger, men børnene gør, som vi gør.</p>
----------------------------------	--

<p>Tema 3: Sprog og kommunikation</p> <p><i>Den samfundsmæssige kontekst. Adgang til omverden</i></p> <p>Målet for barnets sproglige udvikling</p> <p>Hvordan nås målet</p>	<p>Som barn af i dag bliver man født ind i videns og informationsamtiden, hvor der er adgang til informationer og viden i for det enkelte menneske uanede mængder. Verden er blevet global frem for lokal og kompleks frem for enkel. Det er ligeså naturligt at bruge en computer i ens hverdag som en blyant. Som vi har skrevet i forhold til barnets sociale udvikling er de store sandheder med fælles værdier og normer for grupper i vort samfund afløst af den enkeltes egen definition af, hvad der er værdifuldt. Man skal kunne formulere og konstruere sin egen mening med livet både personligt, socialt og arbejdsmæssigt.</p> <p>Dette kræver blandt andet at man mestre en høj grad af sproglig og kommunikativ kompetence.</p> <p>Målet for barnets sproglige udvikling.</p> <p>Målet er at barnet lærer at "sætte ord" på sig selv og sine omgivelser. Det vil sige de aktuelle relationer og de sammenhænge barnet deltager og indgår i.</p> <p>Konkret betyder det, at barnet, mens det er i børnehaven, over tid skal lære:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sætte ord på oplevelser. • At sætte ord på følelser. • At skabe og vedligeholde verbal kontakt. • At lytte til andre. • At løse konflikter verbalt. <p>Målet er endvidere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At barnet lærer et alsidigt sprog med kendskab til begreber. • At barnet får en forståelse for at det gennem sproget viser, hvad det tænker om den anden og sig selv i forholdet til den anden. • At barnet skal have en forståelse for at sprog tales og skrives. • At barnet skal lære, at man udtrykker sig via selve sproget, men at man udtrykker sig også via kropssprog og mimik – altså nonverbalt. Sproget har en indholdsside og en udtryksside. <p>Hvordan nås målet?</p> <p>Målet nås primært ved barnets aktive deltagelse i et børnehaveliv rigt på alsidige oplevelser, lege og aktiviteter, og hvor der samtales om "det fælles".</p>
---	--

<p><i>I dagligdagen</i></p>	<p>Konkret handler det om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En hverdag med et alsidigt indhold: Deltagelse i daglige gøremål i børnehaven, forskellige lege- og værkstedsmuligheder, alsidige aktiviteter planlagt af voksne, ture uden for matriklen, Alt sammen er råstof til barnets sprogudvikling. • Oplæsning, fortælling, genfortælling, rim og remser, sange og sanglege. • At barnet ser skriftsprog rundt omkring i børnehaven. • At der bliver arbejdet sprogligt i tid: Før aktiviteten (hvad skal vi), under aktiviteten (sætte ord på det man sammen oplever lige nu) og efter aktiviteten (dokumentation i form af tegninger, foto, skrevne genfortællinger). • At man samtaler om det man gør sammen. • At der tales med barnet frem for til barnet. • At den voksne er sig bevidst om rollen, som den der overleverer og viderefører det talte ord og stemningen. • At børnene får mulighed for at arbejde med computere. • Trin for trin der er en kognitiv metode i forhold til at lære børnene at sætte ord på forskellige følelser samt tilhørende kendskab til kropssprog og mimik.
<p><i>Sproget er” kittet”</i></p>	<p>Den sproglige udvikling er ”kittet” i forhold til de øvrige temaer i lærerplanerne. Gennem sproget udvikles den personlige, den kropslige, den sociale og den kulturelle identitet samt tilhørsforholdet til naturen.</p>
<p><u>Sprogvurdering</u></p>	<p>Når Jeres barn er mellem 2.8 og 3.4 år får I tilbud om, at vi i børnehaven kan foretage en sprogscreening af Jeres barns sprog.</p> <p>Sprogscreeningen kan afdække om Jeres barn har en alderssvarende sproglig udvikling.</p>

<p>Tema 4: <u>Krop og bevægelse</u></p> <p><i>Den samfundsmæssige kontekst: Hvorfor fokus på krop og bevægelse</i></p> <p>Sikkerhed og kontrol</p> <p>Målet er</p>	<p>Den samfundsmæssige udvikling betyder, at børn i dag bevæger sig langt mindre end tidligere. Som det væsentligste kan nævnes, at børn transporteres fra sted til sted i klapvogn, på cykel eller i bil, at fjernsyn og video har invaderet vores liv, så selv helt små børn kigger med, og at mange børn bruger mange timer foran fjernsynet.</p> <p>Ud over det har kostvanerne ændret sig, så der i dag indtages langt flere usunde fødevarer (chips, slik, sodavand, saftvand, kindersnitter, mm.), hvilket også tydeligt afspejler sig i de fødevarer, børnene medbringer i børnehaven</p> <p>Det synlige resultat af den samfundsmæssige udvikling er flere overvægtige børn. For et barn kan overvægtighed have konsekvenser både for den almene personlige trivsel men også for barnets integration i en børnegruppe</p> <p>Børnenes læring og udvikling er knyttet til børnenes motoriske udvikling og fysiske trivsel. Undersøgelser viser at motorikken og børnenes kropslige erfaringer er vigtige både for barnets fysiske trivsel, men også styrker barnets:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Evne og overskud til at møde de udfordringer og krav, det vil møde i skolen ○ Udvikling af sprog; ○ Lyst til at eksperimentere og udforske. ○ Rumlige orienteringsevne. ○ Erkendelsesevne – hvor barnet lærer med kroppen. <p>Barndommen er blevet kontrolleret, og børn er under opsyn. Vi vil ikke sætte spørgsmålstejn ved den sikkerhed og det opsyn, der skal være i forhold til børn, men det er vigtigt, at man er opmærksom på, at den nødvendige sikkerhed og det nødvendige opsyn ikke bliver en forhindring for barnet i at kunne udfolde sig motorisk og erfare kropsligt.</p> <p><u>Målet er:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At barnet oplever, at det er sjovt at bevæge sig. ○ At barnet bevarer glæden ved at bevæge sig. ○ At barnet får alsidige muligheder og udfordringer for kropslig udfoldelse. ○ At barnet lære om sig selv ved at bruge sig selv motorisk. ○ At barnet lære om andre (fremmediagttagelse). ○ At barnet lære, at der er forskel på mulighed for bevægelse ude som inde
--	--

<p><u>Tema 5.</u> <u>Natur og naturfænomener</u></p> <p><i>Naturen – et kerneområde i Dus med Naturen</i></p> <p><i>Glæde ved:</i> <i>At opholde sig i naturen</i></p> <p><i>Viden om:</i></p>	<p>Naturen er så naturlig, at det kan være vanskeligt at definere, hvorfor det er vigtigt at sætte fokus på naturen.</p> <p>Vi har forsøgt at indfange naturen ved at knytte en række ord og begreber på den: Eksistens, liv og død, individets afhængighed, etik, moral, viden, læring, processer, sammenhæng, miljø, forundring, udfordring, oplevelser, syn, høre, se, mærke, lugte, føle og følelser. Naturen er så basal, at den er uundgåelig.</p> <p>Der er i tiden en høj grad af fokus på klimaforandringer, CO2, forurening, etc.</p> <p>Vores fokus i børnehaven vil være: Glæden, forundringen, storheden, oplevelsen ved at være i naturen. Vi har kun fokus på forurening, CO2 – udslip når det indgår i en helhed eller sammenhæng.</p> <p>Tilgangen til naturen kan være som et gennemgangsrum for at komme fra A til B. Vi vil gerne gøre det til et opholdsrum.</p> <p>Naturen er et kerneområde i Dus med Naturen.</p> <p>Vores overordnede mål er, at børnene</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ oplever glæde ved, ○ får viden om, ○ en forståelse for ○ og færdigheder i <p>at opholde sig i naturen</p> <p><u>Glæde ved.</u></p> <p>For at børnene kan lære at opleve glæde ved at opholde sig i naturen, skal naturen gøres tilgængelig for børnene.</p> <p>Tilgængelighed fremkommer ved at få mulighed for:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At opleve ○ At lege ○ At eksperimentere ○ At fordybe sig ○ At forundres ○ At færdes <p>i naturen.</p> <p><u>Viden om.</u></p>
---	---

Vejr, døgn, årstider	<p>Målet er</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene får kendskab til naturens omskriftelighed: Vejr, døgn og årstider og den betydning det har for planter og dyr. <p>Ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Få mulighed for at opholde sig ude i al slags vejr og dermed alle årstider. ○ Få mulighed for at opholde sig ude på alle tidspunkter af børnehavens åbningstimer. ○ Få kendskab til og deltage i årstidsbestemte aktiviteter. ○ Deltage i arbejdet i vores køkkenhave og følge grøntsagernes "vækst" fra frøet bliver sået, pasning af planterne til høst og brug i maden (fra jord til bord). ○ Tale om dyreliv på de forskellige årstider (dyreunger, myretue, sommerfugle, og meget mere)
Livets cyklus	<p>Målet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene får begyndende kendskab til livet og døden – det store i det små. <p>Ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vi taler om den døde mus eller den døde fugl, vi finder. ○ Vi har børnene med i dele af processen i slagtning af vores dyr. ○ Ved at give børnene kendskab til sammenhængende processer: Æg, kyllinger, høns, slagtning og høns i asparges.
Natur og naturmaterialer	<p>Målet er</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene får kendskab til forskellig natur og naturmaterialer. <p>Ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vi tager på ture i skoven, til vand (strand, sø og å) og i forskellige landskaber. ○ Vi indsamler naturmaterialer som enten undersøges eller bruges til "noget" i børnehaven. ○ Børnene får kendskab til grøntsager og frugter blandt andet gennem køkkenhave aktiviteter i børnehaven. ○ Børnene får kendskab til det, der kan spises fra skoven. ○ Der er tilgængelig faglitteratur, som kan tages med på ture eller bruges i børnehaven. ○ Vi har de rigtige redskaber til at understøtte et aktivt udeliv: Forstørrelsesglas, fiskenet, dolke, terrarier, pletter og pander, trankiesæt, presenninger, almindelig legeplads udstyr og meget andet.

<p>Dyr</p>	<p>Målet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene får kendskab til forskellige dyr. <p>Ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Børnehaven har et mindre dyrehold, som børnene er med til at passe. ○ Opdage skovens dyr ved at lære at genkende deres "spor" (dyrespor, "dyrelort", "spiserester", dyrevexler, knogler og kranier). ○ Vi finder kryb og kravl og iagttage det i terrarier. ○ Vi besøger zoologisk have, skovdyrhaven og tager på fisketure. ○ Ved at have tilgængelig faglitteratur om dyr lige fra fortidens dyr til nutidens dyr. ○ Ved at have udstoppet dyr.
<p>Vand, ild, jord og luft</p>	<p>Målet er,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene får kendskab til de 4 elementer og deres "magt": Vand ild, jord og luft; ikke som noget særligt men som integreret i et aktiv udeliv. <p>Ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Der på legepladsen er et overdækket ildsted, hvor der bliver lavet mad, fortalt historier, eksperimenteret med ilden, så børnene lærer, hvornår det er et legebål, og hvornår det er et bål til mad og aktiviteter. ○ Der bliver lavet vindmøller, drager, der bliver talt om blæst og storm, ... ○ Børnene graver i jord og leger med sand. Der bliver dyrket i jord og "begravet" i jord. ○ Børnene leger med vand og i vand. Der bliver drukket vand, og blomster og planter får vand for at leve. Der bliver smeltet is og sne over bålet til vand.
<p>Forståelse for: At passe på naturen</p>	<p>Forståelse for:</p> <p>Målet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene lærer at bruge naturen frem for at misbruge den <p>Ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Give børnene en forståelse for, at man ikke smider affald i naturen (hverken til lands eller vands), ikke skærer i træerne, ikke knækker grene, etc. ○ Ved delvist at bruge genbrugspapir og genbrugsmaterialer i kreativt værksted

<p>Færdigheder i: Friluftsliv</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sortering af papir; slukke lys; <p><u>Færdigheder i.</u></p> <p>Målet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At børnene til stadighed udvikler færdigheder i at beherske friluftsliv. <p>Det betyder at, der skal arbejdes med differentieret tilbud i forhold til de forskellige aldre og børnenes individuelle kompetencer.</p>
<p>Legepladsen</p>	<p><u>Vores legeplads</u> er indrettet så den giver mulighed for og understøtter et aktivt friluftsliv</p> <p>Således består legepladsen af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bålhytte med ildsted, hvor der kan tilberedes mad ○ Stald og dyrehold ○ Udendørs værksted (grov værksted) til træ, ler, maling, naturmaterialer, etc. ○ Køkkenhave. ○ Gynger ○ Små legehuse ○ Stort graveområde ○ Cykelområde ○ Træer, buske og krat til at klatrer i, bygge huler eller gemme sig ○ Græsplæne til lege og boldspil ○ Forskellige niveauer og træde underlag
<p>Skoven</p>	<p>Med Hammer Bakker som nærmeste nabo er det naturligt at vi på alle årstider tager i skoven og følger årets gang som den udspiller sig der.</p>
<p>Det Grønne Spireflag</p>	<p>I november 2009 fik børnehaven Det Grønne Spireflag. Det bliver givet til dagtilbud, der giver børnene varierede oplevelser i og med naturen. Flaget kan hænge i et år, hvorefter vi skal dokumenterer at vi fortsat arbejder med natur og naturfænomener, således vi er berettiget til fortsat at hejse Det Grønne Spireflag.</p>

<p>Tema 6. Kulturelle udtryksformer og værdier</p> <p>Globalisering</p> <p>Mål</p> <p>Hvordan</p>	<p>Verden er blevet global: I gaderne møder vi andre folkeslag end danskere; gennem medier og internetbaseret kommunikation møder vi andre sprog og kulturer; et hvert barn har kendskab til pizzaer og pasta; og rejser går ofte mod fremmed himmelstrøg. I vores sprog optager vi flere internationale udtryk og fremmedsprog bliver tidligere og tidligere i barnets liv et fag i skolen. Verden er på én og samme tid blevet både større og mindre.</p> <p>I børnehaven hvor børnene hvor børnene er mellem 3 – 6 år, vil vi dog sætte fokus på det nære, uden dog at fornægte den globaliserede omverden.</p> <p>Det er målet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børnene skal være i kultur, opleve kultur og deltage i kultur for at kunne tilegne sig kulturelle udtryksformer og værdier. <p>Hvordan:</p> <p>Ved deltagelse i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hverdagslivet – vaner, rutiner og omgangsformer • Årstidens traditioner: Jul, fastelavn, påske, forårsaktiviteter, høst og høstfest. • Mangfoldige aktiviteter og skabende virksomhed. • Skovture, svømning, bibliotek, teater, etc. <p>Vi vil primært tage udgangspunkt i den danske kultur og kulturtraditioner. Har vi børn i børnehaven med en anden baggrund end dansk, vil vi (naturligvis) inddrage det.</p>
<p>Børnekanon</p> <p>Kultur</p>	<p>Børnekanon I januar 2006 offentliggjorde kulturministeriet den danske børnekanon.</p> <p>Denne udgivelse blev vores inspiration til at lave en børnekanon i en Grindsted model.</p> <p>Vi har dog valgt, først at definere begreberne <i>kultur</i>, <i>kanon</i> og <i>traditioner</i>, så både læseren og vi forstår det samme ved begreberne.</p> <p>Kultur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den forædlingsproces på det materielle og åndelige område der foregår i samfundenes og den enkeltes liv, og som omfatter både nydannelse og vanedannelser • Alt det menneskeskabte i et samfund. • En særlig livsform.

Kanon	<p>Kanon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regel. • Rettesnor. • Et (religions-) samfunds forskrifter. • Mønstergyldige.
Traditioner	<p>Traditioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det at en beretning eller et forhold mundtlig eller skriftlig overleveres fra slægt til slægt. • Det sociale kit, der får tingene til at hænge sammen i en meget fragmenteret verden, citat fra en journalist. <p>Denne børnekanon vil således indeholde regler; rettesnor; forskrifter; det menneskeskabte; nye og gamle vaner; de mundtlige og skriftlige overleveringer; den særlige livsform; det sociale kit, der får tingene til at hænge sammen i en meget fragmenteret verden, og som det kommer til udtryk i en "Grindsted-model".</p>
Børnekanon i en Grindsted model Egen aktivitet skaber forandring	<p><u>Børne-kanon i en Grindsted model</u></p> <p>"Det er egen aktivitet, der skaber forandring".</p> <p>Vi lavede den første målsætning for Dus med Naturen i 1992, da institutionen startede. Udsagnet "det er egen aktivitet, der skaber forandring" blev en del af målsætningen, og har gennem tiden dannet grundlaget for udviklingen af den pædagogiske praksis i institutionen. For både børn og voksne medfører tænkningen muligheder, udfordringer og en høj grad af involvering.</p>
Bål-huset	<p>Bål-huset.</p> <p>Bål-huset er legepladsens centrale samlingssted. Her snittes, laves mad, her knyttes køkkenhave og menneske sammen gennem "jord til bord". Her samles man, her hygges, her er vi fælles. Her fortælles historie, eller der filosoferes, mens man stille kigger ind i ilden. Her eksperimenteres og forundres, når sne bliver til vand, når vand koger, eller når træ bliver til aske.</p>
Gården	<p>Gården.</p> <p>Børnehavens fysiske placering på en tidligere landejendom, betyder selvsagt meget for pædagogikken i børnehaven. Børnehaven er med til at overlevere historien om "livet på landet" med et lille husdyr hold og køkkenhaven.</p>
Carpe Diem	<p>Carpe diem.</p> <p>Carpe diem er latinsk og betyder: "Grib dagen". Udtrykket giver en god</p>

<p><i>Distriktets børn i distriktets børnehave</i></p> <p><i>Traditioner</i></p> <p><i>At bruge sin krop</i></p>	<p>fornemmelse af den grundstemning eller det livssyn, der præger børnehaven. Der skal være plads til den enkelte i fællesskabet eller til det spontane i strukturen. Der skal være tid til at bearbejde indtryk, selvom det går hurtigt. Det kan være viljen, der viser vejen, men der er mange veje at gå og både børn og voksne træder sporet. Vi rummer og rummes, og der er plads til forskellighed og mangfoldighed, selvom din frihed ikke må være min ufrihed.</p> <p>Distriktets børn i distriktets børnehave. Børnetallet har for vane at svinge voldsomt i Grindsted. Det betyder, at der ofte er flere børn på ventelisten, end der er plads til i selve børnehaven. Vi er af den opfattelse, at det er bedst for børnene og deres familier, at børnene får tilbudt en plads i vores børnehave, så de bliver en del af fællesskabet i vores lille lokalmiljø. Praktisk set er det naturligvis også meget lettere end, at man som forældre skal køre til Langholt eller Vodskov. Det er dog ikke sådan, at vi bare ukritisk tager flere børn ind på bekostning af de allerede indskrevet børn. Indskrivningen knyttes til et pædagogisk projekt i skoven, hvor vi har adgang til en spejderhytte Lynghytten. Lynghytten er en smukt placeret og velindrettet hytte 1,5 km fra børnehaven. Den giver utrolig gode muligheder for fællesskab og oplevelser.</p> <p>Traditioner. Traditioner er det sociale kit, der får tingene til at hænge sammen i en fragmenteret og opdelt verden. Og vi har mange traditioner i børnehaven: Årstidens traditioner med jul, fastelavn, påske, Sct. Hans og Høstfest., og som i sig selv indeholder mange traditioner hver for sig. Vi har fødselsdagstraditioner med flag og bagning af fødselsdagskage. Barnets mappe er en overlevering fra dagpleje, familie og børnehave; og vores overgangsforløb, fra børnehave til skole/Dus indeholder en lang række traditioner. Det skaber tryghed, og knytter børnene sammen om genkendelige fortællinger.</p> <p>At bruge sin krop. I et godt børneliv skal der være plads til at bruge sin krop. Så vores børn cykler, klatre, kravler, går, løber, ruller, danser, hopper på forskellige steder, på forskellige underlag, i forskellige omgivelser.</p>
---	--

<p><u>Børn med behov for særlig støtte - social inklusion</u></p> <p><i>Den samfundsmæssige kontekst.</i></p> <p><i>Det normale og det særlige.</i></p> <p><i>Deltagelse og forskellighed</i></p> <p><i>Fællesskabet skabes når "du" er der.</i></p>	<p>Normalitetsbegrebet er udgrænset. Det vil sige at forestillingen om, at man kan definere noget som værende normalt i forhold til "hvad man skal gøre" og "hvordan man skal gøre det" er historie. Der findes ikke længere noget, der er "normalt" i forhold til normer og værdier.</p> <p>Pædagogik handler derfor ikke om opdragelse rettet mod forestillingen om "det normale".</p> <p>Pædagogik bliver at finde frem til: <i>"Hvordan man bedst kan give børn og unge mulighed for at udvikle de adfærdsmønstre og kompetencer, som er nødvendige, for at de på kompetent måde kan håndtere livsomstændighederne i et ukendt og i bund og grund (endnu) ikke eksisterende samfund."</i></p> <p>Alle børn har derfor behov for støtte - nogen mere end andre.</p> <p>Målet er (vi vil):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle børnehaven så der gives plads til forskellighed. • Udvikle metoder som gør deltagelse muligt for mange forskellige børn og ændre på forhold, der hindrer deltagelse. • Deltagelse i fællesskabet på egne og fællesskabets præmisser. • Knytte vores praksis til det teoretiske begreb "social inklusion". <p>Social inklusion bygger på følgende præmisser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normer og værdier skabes i relationen – og ophører med relationen. • Fællesskab er ikke statisk men dynamisk. Fællesskab ændres. <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det giver derfor ikke mening, at fjerne et barn fra et fællesskab, for at lære det at indgå i et fællesskab, da lige præcis <i>det</i> fællesskab kun eksisterer, når "du" er der. • Social inklusion er en interaktionsproces, hvor deltagerne er indstillet på, at forandring ikke kun finder sted i den person, der søges inkluderet men i lige så høj grad i fællesskabet selv. • Mål kan ikke være konceptuelle (som et koncept): Det vil sige, at alle børn lære ikke det samme på samme tid og på samme måde. Man kan ikke forvente, at børn når de samme mål. • Barnet lærer ud fra tidligere erfaringer og ud fra det som giver mening for barnet. Kun det, der gør en forskel, sætter gang i læringen. Læring foregår i en omverden og relationelt. Det vil sige, at der skal være fokus på betingelser for læring. Læringen bliver kontekstuel. • Når man oplever, at børn har svært ved noget, skabes det først i
---	---

Bilag 1: Beskrivelse af læringsprocesser.

Som skrevet i afsnittet om læring og læringsprocesser har vi i børnehaven ikke særlig rum eller særlige tidspunkter for læring, men læringen er indlejret i hverdagslivet, leg og konkrete aktiviteter.

Alle udviklingstemaer er "i spil" i enhver læringsproces. Ofte vil der dog være speciel fokus på en konkret aktivitet/ et udviklingsområde, og hvor de øvrige områder er underordnet i forhold til målet.

Matrix er en metode til at synliggøre og konkretisere læreprocesserne i de aktiviteter børnene indgår i.

Følgende er et eksempel på hvordan matrix bruges:

	<u>Garderobe</u>	<u>Samling</u>		
Barnets alsidige personligheds udvikling.	Barnet udvikler selvværd og selvtillid ved at opleve at det mestre at kunne selv.	Barnet udvikler selvværd og selvtillid ved at "stå frem" i gruppen. Udvikler kendskab til sig selv som egen person.		
Social kompetence.	Der er ofte flere i børnehavegarderobe derfor lære barnet at vente på tur; hjælpe hinanden; vise hensyn.	Barnet udvikler evnen til at lytte og forstå "den anden. Fællesskab om fælles fokus. Oplever gennem aktiviteter i samlingen forskellige positioner i en gruppe. De yngre børn spejler sig i de ældre børn.		
Sprog.	Barnet lærer begreber, betegnelser og kategorier; sætte ord på og benævne.	Barnet udvikler sproget gennem sang og lege; rim og remser, digte, synge. Modtage		

		kollektive beskeder, sætte ord på oplevelser,		
Krop og bevægelse.	Barnet udvikler koordinering, balance og motorik når det tager tøj af og på.	For de yngste er det vigtigt at tænke den kropslige del med ved en samling for at den når sit læringsøjeblik.		
Naturen.	Barnet lærer at klæde sig på til årstiden og mærke på egen krop hvornår en påklædning er passende	I samling tages emner op. Årstiderne er en del af indholdet. Hvordan er vejret i dag? De første jordbær eller den første sne (som eksempler).		
Kulturelle udtryksformer og værdier.	Tøj og garderobe betyder noget i en kulturel sammenhæng – tøj er værdier: Forskellighed, køn; "vi arver søsters flyverdragt". Så pædagogen er kulturformidler i garderoben og sammen med børnene.	Samling er overlevering af kultur og kulturelle værdier. Her synges julesange, tales påske og pinse; hvor bor vi; hvad er en familie og hvad består min familie af; hvordan omgås vi hinanden (hvad er kulturelt acceptabelt i børnehaven)		
Bemærkninger				

Bilag 2: Evaluering og dokumentation.

Evaluering udføres med sigte på at gøre noget anderledes, end man ellers ville have gjort.

Evaluering anser vi primært som et internt arbejdsredskab for læring og udvikling af den pædagogiske praksis.

Evaluering i forbindelse med læreplanen er ikke en evaluering af det enkelte barn, men først og fremmest miljøet og rammerne for læringen. Evaluering handler om, at de voksne får øje på deres måde at være og handle på over for børnene og over for hinanden. Derigennem kan de styrke og måske ændre de betingelser, som børnene har for at lære og udvikle sig. Man skal naturligvis være opmærksom på at barnet udvikler sig bedst muligt, men læreplanerne skal ikke sætte mål op for det enkelte barn.¹

Det enkelte barn drøftes ved forældresamtaler.

Man skal ikke lægge vægt på skoleparathed, indlæring og snævre færdighedsmål, men leg og læring, brede mål og en pædagogisk dagsorden.²

Hvad skal der til for at man kan kalde noget en evaluering?

- Det skal være tilbageskuende
- Der skal være mål, og de skal være så konkrete at man evaluere på dem
- Evalueringen besluttet stort set samme tid, som man opstiller målene.
- Der skal være en systematisk indsamling af data: Konkret fokuspunkt, tidsperspektiv,
- Der skal tales om tegn, der kan indikeres.
- En evaluering skal kunne deles med andre.

Når vi siger, at evalueringen skal lære os noget, så er spørgsmålet, hvad den skal lære os? Et godt indledende hovedspørgsmål er:

Hvilket spørgsmål skal evalueringen give svar på?

¹ Citat fra pædagogiske læreplaner i dagtilbud af socialministeriet.

² Ibid.

Evalueringsmodeller.

SMTTE: Som evalueringsmodel skrives den egentlig både forlæns og baglæns.

- **Sammenhæng:** Den institutionelle kontekst, projektet arbejder i, dvs. overvejelser hos deltagerne i og omkring praksis.
- **Mål:** Beskrivelse af mål, der i øvrigt tager udgangspunkt i læreplanen, vores værdigrundlag og målsætning.
- **Tiltag:** Hvilke tiltag iværksættes; hvilke overvejelser har vi i forhold til de tiltag. Her kan der være forskel på fremtid og fortid. Efter "projektet" kan man også beskrive tiltag der udviklede sig som "sidegevinst". Det kan være svært at skelne mellem tiltag og tegn, da nye tiltag kan forekomme under processen og som egentlig kunne have været et tegn.
- **Tegn:** Hvilke tegn kan undervejs give os en idé om, at vi er på rette spor. Vi forsøger at indfange de effekter, der er af tiltagene. Tegn på læring som kan iagttages. Tegnene skal være relevante og meningsfulde og beskrive hvordan læringen viser sig i handlinger.
- **Evalueringen:** Evalueringen omfatter både om målene var relevante; om de var ordentlig defineret; om de var til at arbejde efter; var metoden klar; forberedelse; forløb det som man forventede i forhold til metode beskrivelsen og i forhold til det fastsatte mål for aktiviteten; tegnene defineret klart på om man var på rette spor; og var man så på rette spor; fandt den læring sted man forstillede sig; altså evalueringen er en evaluering af det hele – ikke kun en refleksion af om barnet nåede det kan regne med og ikke en evaluering af barnet.

Kompetenceevaluering:

- Definition af et mål, som skal være inden for vores ramme via læreplanen, målsætning og værdigrundlag.
- Hvilke handlinger/aktiviteter er særlige gode til at nå dette mål
- Hvad vil det sige at have nået målet

Virkningsevaluering:

Man har en **programteori**. Man har en forestilling om at noget virker på en bestemt måde. "Når jeg foretager den eller den indsats, så opnår jeg en forventet virkning". Altså en årsags – virkningssammenhæng.

Når bøgerne står på hylden → så får alle børn læst over tid.

Når vi har beskrevet alle målene i læreplanen → så vil vi helt automatisk nå vores mål over tid, blot fordi vi har bevidstheden om dem.

Evalueringen går altså ud på at afprøve sin programteori.

Man beslutter:

- Hvordan man vil indsamle data.
- Over hvor lang tid.
- Hvilke kriterier skal man evaluere ud fra. Hvor mange bøger skal der fx være læst, for at det er godt nok?

Bilag 3: Evaluering af de pædagogiske læreplaner i børnehaven.

De pædagogiske læreplaner blev i 2008 evalueret i dels personalegruppen og dels på to forældrerådsmøder.

Den samlede evaluering kan dels læses her og dels er den implementeret i læreplanerne.

Følgende koncept er brugt i evalueringen: Først er der defineret en ramme inden for hvilken vi evaluerer og derefter følger selve evalueringen afsnit for afsnit.

Evaluering.

De pædagogiske læreplaner skal forstås som rammen om og afsættet for vores pædagogiske praksis. De pædagogiske læreplaner angiver retningen for pædagogikken samt giver begrundelse for konkret praksis.

Denne evaluering skal give svar på følgende spørgsmål:

- Er det de rigtige mål vi har i læreplanerne? Mangler der mål? Eller er der mål vi ønsker fjernet fordi målene har vist sig ikke at være relevante.
- Hvilke tiltag understøtter at målene nås? En vurdering af om det er tilfredsstillende?
- Angiver den pædagogiske læreplan rent faktisk retningen for pædagogikken?
- Begrunder den de valg vi foretager os? Hvorfor eller hvorfor ikke?

Når vi evaluere de pædagogiske læreplaner er det vigtigt at fastholde, at det er de pædagogiske processer, vi evaluere. Er processerne tilrettelagt på en sådan måde at børnene har mulighed for at opnå den ønskede læring? Det er altså ikke barnet vi evaluere.

Evaluering af pædagogiske læreplaner på det overordnede niveau vil være en evaluering af det generelle niveau i børnehaven.

Omsorg

I evalueringen er det vigtigt, at kunne balancere mellem visioner og ønsker, samt det vi rent faktisk formår inden for givne rammer og ressourcer. Vi bliver nødt til at skelne mellem "kan" og "skal" opgaver.

I forbindelse med en skelnen mellem "kan" og "skal" opgaver er det nærliggende at sætte fokus på omsorgsbegrebet som et muligt udgangspunkt for dét at skelne. Omsorgen for det enkelte barn må være det centrale. Men hvad er omsorg – hvad er definitionen på omsorg?

Inden for pædagogikken er man mest optaget af omsorg, når der er *mangel* på omsorg: Når der er bekymring for et barn – det omsorgstrængende barn.

Omsorg er ikke opdragelse, men man kan måske sige, at tilstrækkelig omsorg er en forudsætning for alle former for opdragelses- og udviklingsprocesser (citater Peter Ø. Andersen).

Dette citat underbygger tesen om, at det er relevant:

- At evaluere de pædagogiske læreplaner i lyset af omsorgsbegrebet.
- At skelne mellem "kan" og "skal" opgaver i optikken "plus – minus" omsorg.
- At definere omsorgsbegrebet når det er tilstedeværende frem for fraværende.

To **definitioner af omsorg**:

1). *Omsorg indebærer tilsyn, stimulation og tilknytning. (Kari Killén, norsk forsker)*

2). *Omsorgsrelationen kendetegnes ved en åben, ikke-selektiv modtagelighed over for en anden. Opmærksomheden er rettet imod såvel den andens velfærd, beskyttelse og udvikling som ønsker og behov, og hermed en samtidig anerkendelse af den anden persons perspektiv som gyldigt. Omsorgen må ses i lyset af, at den må udøves på modtagerens præmisser og i beredskabet hertil ligger en forberedelse til at handle, som baserer sig på såvel følsomhed og refleksion. (Andersen).*

Som det fremgår af ovenstående vil læringen – jf. intentionerne i de pædagogiske læreplaner være implementeret i bestræbelserne på at udøve omsorg (*tilsyn, stimulation og tilknytning*) for et barn, men omsorgsbegrebet er som sådan ikke fyldt ud gennem læring alene. Det vil sige, at den pædagogiske praksis ikke alene kan rette sig mod læring og læringsbegrebet. Den pædagogiske praksis skal også rette sig begreberne tilsyn og tilknytning.

Evalueringsprocessen.

Evalueringen er en kronologisk gennemgang af de pædagogiske læreplaner i forhold til de spørgsmål vi ønsker svar på:

- Er det de rigtige mål vi har i læreplanerne? Mangler der mål? Eller er der mål vi ønsker fjernet fordi målene har vist sig ikke at være relevante.
- Hvilke tiltag understøtter at målene nås? En vurdering af om det er tilfredsstillende?
- Angiver den pædagogiske læreplan rent faktisk retningen for pædagogikken?
- Begrunder den de valg vi foretager os? Hvorfor eller hvorfor ikke?

Sammenskrivning af evalueringen.

Afsnit: Det lovmæssige grundlag for pædagogiske læreplaner: ✓

Afsnit: Vores definition af børnehaven overordnede formål:

At være med til at præge vores eget lokalsamfund ved at være en synlig institution – slettes.
Ellers ok. ✓

At give rådgivning og sparring til forældrene – her tilføjes gennem samtaler, dagens small talk, pjecer og anden information samt forældremøder. ✓

Afsnit: Læring og læreprocesser.

Børn lærer gennem egen aktiv deltagelse.

Hvordan understøtter vi børnenes egen aktive deltagelse?

Ved at støtte børnene i "at prøve selv": Ved spising, i garderoben, i kreative sammenhænge hvor vi ikke skal gøre tingene for børnene men gerne vise dem på vej (instruere). Barnet skal udfordres på det jeg kan og det jeg gerne vil kunne. ✓

Læringsrum i forbindelse med hverdagslivet, leg og strukturerede aktiviteter:

Hvordan skaber vi læring i forbindelse med 1)hverdagslivet, 2)leg og 3)strukturerede aktiviteter?

1) Hverdagslivet:

Deltagelse i hverdagslivet: Spising, at færdes, garderobe; normer og adfærd (dannelse) i forhold til fællesskabet. ✓

2) Leg:

Børnene har mange muligheder for leg i børnehaven både inde og ude: Rolle- og regellege, konstruktion og spil. Både til piger og drenge samt til alle aldre.

Børnene vælger selv hvor de vil lege og er ikke bundet af stueopdeling. Det er vores oplevelse, at børnene generelt bruger hele huset og dermed de muligheder de har. Vi kunne ønske os et indendørs puderum eller det der ligner, men det bliver mest problematisk, når man er begrænset i at kunne komme ud. ✓

3) Planlagte og strukturerede aktiviteter:

Samling, hallen, maddage, traditionsbundne aktiviteter, svømning, aktiviteter målrettet en bestemt gruppe børn; aktiviteter iværksat som et tilbud; aktiviteter i forbindelse med overgangen fra børnehave til skole og Dus, etc. Nogle aktiviteter er frivillige, andre er bundne.

Evalueringskommentar: Man kan altid spørge om der er aktiviteter nok? Eller om der kan iværksettes flere. På personalemøder har vi altid punktet "børn" på dagsordenen, hvor vi sætter fokus på barnets eller børnegruppens læring og trivsel, og hvor vi indkredser og iværksetter handlinger i forhold til det enkelte barn/enkelte børns udviklingsområder.

Endvidere er det i relation til spørgsmålet om antallet af aktiviteter "kan" og "skal" opgaver bliver aktuelt, da antallet af aktiviteter klart er forbundet med ressourcer. ✓

Afsnit: Barnets alsidige personlighedsudvikling.

Målet er:

- I) Støtte barnet i at udvikle en stærk personlighed med en høj grad af selvværd og selvtillid.
- II) Barnet skal opleve sig selv som et værdifuldt medlem af fællesskabet. III) Barnet skal have mulighed for og støtte i at udvikle alsidige færdigheder og kompetencer.

Hvordan:

Vi forsøger at være særlig bevidste om:

- At "se" det enkelte barn
- Anerkendelse

- Opmuntre og udfordre i forhold til det der begrænser barnet.
- Fokus på barnets ressourcer frem for fejl og mangler.
- At bruger udtryk som pilen peger op eller ned i forhold til det aktuelle barn frem for vurderinger i normer og standarder.
- At vi bruger udtryk som "øve sig" frem for "barnet kan ikke".

Denne side af pædagogikken lader sig svært dokumentere da handlingen er det personlige udtryk i ord, kropssprog og handling. Vi evaluerer det med hinanden ved at fastholde opmærksomheden på, hvordan vi agere. ✓

Afsnit: Social kompetence.

Det overordnede mål er:

I) At børnene lære at indgå og deltage i og dermed opleve sig som en del af det sociale fællesskab både i forhold til enkelte børn (venner), mindre grupper af børn samt det store fællesskab i børnehaven

Hvordan: (Listet i en ikke-prioriteret rækkefølge).

- På Samling tales der om, hvem der er i børnehaven; hvem mangler; hvad har "jeg lavet", etc.
- Opdeling i grupper: Kønsopdelt, aldersopdelt eller integrerede grupper ud fra forskellige præmisser (sammensætningen af børn, aktiviteter, etc.)
- Se barnet når det kommer om morgenen ved at nævne navn
- Bliver barnet begrænset i en gruppe bliver det "flyttet" til en anden
- Vi sætter ord på overfor forældre at et barn der sjældent kommer eller kommer sent kan have svært ved at komme ind i en gruppe. Barnet skal have høje interaktionskompetencer
- Børns tilknytning og relation til både børn og voksne er et kerneområde
- Vi etablerer "steder" i huset hvor barnet kommer og automatiske er en del af en gruppe; du skal ikke være medlem, eksempelvis all-rummet eller det lange bord i Det Nye. Eller man er fælles om et "fælles tredje"

II) At børnene skaber og udvikler identitet gennem deltagelse i et forpligtende fællesskab.

Hvordan:

Identitet skabes blandt andet gennem deltagelse i fællesskabet. Det vil sige, at man skal have fokus på fællesskabets præmisser. Vi "overvåger" fællesskabet og søger at handle på det: Omgangstone, adfærd, børnenes interaktion med hinanden. Vi er opmærksomme på os selv som rollemodeller. Vi er opmærksomme på stemningen i huset. Vi prioriterer fællesskaber på tværs af alder og køn i børnehaven men også med de ældre børn: Høstfest, julefest, venskabsklasser. Dus 2 børn der kommer i børnehaven hjælper blandt andet børnehavebørnene med julegaver. ✓

Afsnit: Barnets sproglige udvikling.

Det overordnede mål er at:

Barnet skal have mulighed for at udvikle og lære at anvende et alsidigt sprog. Barnet skal lære, at sproget har en indholdsside og udtryksside. Barnet skal have et begyndende kendskab til skriftsproget.

Hvordan:

- Tale med børnene frem for til børnene. Det vil sige at vi søger mod den *udviklende* samtale frem for den *dannende* samtale. Den dannede samtale fortæller barnet hvad det skal og ikke skal (taler til barnet); den udviklende samtale spørger ind til barnet (taler med barnet)
- Alsidige aktiviteter og oplevelser der fremmer barnets sprog: Så mange og så varierede som mulige – her kan ikke laves en konklusion på om noget er for lidt eller for meget
- Vi taler med børnene om de kropslige signaler de sender, så de bliver bevidste om deres kropssprog
- Vi har arbejdet med Trin for Trin som egentlig også bliver en sprogliggørelse af børnenes følelser, men det virker ikke hos os. Billederne er fine til at samtale omkring, men som trin for trin model kan det ikke anvendes hos os
- Vi har haft en del synlighed i forhold til skrift, men det har vi ikke længere. Da undersøgelser viser, at det fremmer barnets skriftsprog vil vi stramme op
- Vi er opmærksomme på anvendelse af sprog i tid: Arbejder med eksempelvis en bog efter at den er læst op (kommende skolebørn og Gummi Tarzan); dokumentation af ture, aktiviteter og hverdagen, som giver barnet mulighed for at opholde sig ved det skete; genfortællingen

Afsnit: Krop og bevægelse.

Der er generelt set megen fokus på børn og bevægelse. Eller mangel på samme: Børn der bevæger sig for lidt; spiser for usundt og bliver for tykke.

I vores børnehave er der generelt set ikke tykke børn. Vi oplever i forhold til børnenes vægt ikke denne tendens.

I børnehaven er **det overordnede mål:**

At barnet oplever, at det er sjovt at bevæge sig; at barnet har alsidige muligheder og udfordringer for kropslige udfoldelse; at barnet bevare glæden ved at bevæge sig.

Hvordan:

- Indrette børnehaven med mange forskellige muligheder og udfordringer for kropslig udfoldelse både inde som ude: Løbe, kravle, cykle, lege, danse, spille, ... og hvor der tages hensyn til de muligheder og begrænsninger der er i de forskellige fysiske rammer ✓
- Ved at tilrettelægge aktiviteter med et indhold der retter sig mod "krop og bevægelse" både grov - og finmotorisk: Ture i skoven eller andre steder i naturen, hallen, svømning, aktiviteter i værkstederne, spil, etc. ✓
- Der tages højde for vejret og årstidernes skiften, således disse bliver udfordringer frem for begrænsninger i forhold til at opholde sig ude ✓
- Stille "passende krav" og give "passende" muligheder ✓
- Motivere og støtte børnene i nye udfordringer ✓

"Det er vigtigt, at børnene har den" flyttes til afsnittet om barnets personlige velvære.

Afsnittet om "barnets personlige velvære" får i øvrigt et: ✓

Afsnit: Natur og naturfænomener.

- ✓ Vi mangler vores høns. Som det væsentligste vil vi drøfte, om vi skal starte et lille hønsehold op - igen. 4 høns – ikke nogen større besætning. Der kun opholder sig i hønseburer. Der bliver fodret indendørs, og hvor det er de voksne, der går i buret med blå futter på, der smides væk ved hvert besøg. DK er et lav risikoområde hvad fugleinfluenza angår. Den største smittefare er desuden ved ænder og vandfugle frem for høns.
- ✓ Vi vil gerne etablere et aflukket for kommende skolebørn i nærheden af bålhuset. Der skal være et ildsted og siddepladser, så de ældste børn kan lave nogle kontinuerlige forløb; snitte og have bål uden det samme tilsyn, som når de 3 årige er lige omkring. Pt. foregår aktiviteterne på de yngstes præmisser.
- ✓ Der skal tilføjes noget om begyndende kendskab til vægt og fylde; matematiske begreber.
- ✓ Ved "kendskab til dyr" skal tilføjes besøg i skovdyrhaven.
- ✓ Afsnittet om "vores legeplads" skal tilrettes de faktiske forhold.

Afsnit. Kulturelle udtryksformer og værdier.

- Der mangler en indledning om det mangfoldige og pluralistiske samfund med mange forskellige kulturelle og religiøse værdier. Plads til forskellighed og globalisering selvom vi jo ikke er så globale i Grindsted. ✓
- Vi formidler primært dansk kultur – flag, fødselsdag, sange, jul, etc. ✓
- Vi bibeholder i øvrigt vores kanon tilgang. ✓

Noter fra forældreråd – der er inddraget i den nye udgave af læreplanerne eller svaret på direkte.

s. 3: Læring bygger på barnets ressourcer. Pædagerne arbejder afhængig af situationen (foran, ved siden af, bag ved). ✓

s. 4: Alsidig personlighedsudvikling: *Opleve andre som værdifulde for én selv* (frem for kun den enkelte værdifuld for fællesskabet) ✓

s. 6: Forældre og personale som rollemodeller for det sociale samvær. ✓

s. 7: Mål: Normer – social kontakt – respekt for andre. "Grimt sprog". Sprogvurderinger skal nævnes. ✓

s. 9: Maddage – hvor aktive er børnene? *Aktive*

s. 13: Teksten om legepladsen tilrettes. ✓

s. 18: Social inklusion. Konkret hvordan?

S. 19: Samling: Er det en aktivitet for sig selv eller inkluderer det spise situationen. *En aktivitet for sig selv*

s. 22: Evaluering og dokumentation: Sprog test. *Sprogvurdering nævnt under temaet om sprog*

s. 24: Foreligger der skr. Materiale for alle børn i børnehaven eks. Fra forældresamtaler. Barnets sagsmappe. *Nej, der er ikke en barnets sagsmappe. Men de enkelte kontaktpædagoger har tidligere samtaler i deres gruppemappe. Disse samtaler følger ikke med barnet ud af huset.*

s. 26: Ansvarlighed. Hurra – længe ventet.

s. 29: Samarbejde m. pædagoger og forældre.